

משמעות פוליסה לאחריות מקצועית לקבלן בנייה וכן לנותני שירותים לחברות בנייה

פוליסה לביטוח עבודות קבלניות אינה מחריגה באופן כללי את ביטוח לאחריות מקצועית, אך עם זאת אינה באה להחליף את הכיסוי לאחריות מקצועית, למעט במקרים בו הנזק הוא פיזי, פתאומי ובלתי צפוי, כהגדרת הטריגר המפעיל את הכיסוי לפוליסה זו בפרק הרכוש. לאור זאת, וכגידור וניהול סיכונים נאות, ואף כפי שהתברר גם בפסק הדין שלהלן, יש לדרוש מכל נותני השירותים לפרויקט הבנייה קיום של פוליסה לאחריות מקצועית תקפה במהלך העבודה ואף לאחריה. אל לנו לחשוב כי עצם הרחבת שם המבוטח בפוליסה לעבודות קבלניות, לכלול את הקבלן ו/או קבלני משנה ו/או כל נותן שירותים אחרים כגון אדריכל, קונסטרוקטור, יועץ נגישות וכו', מעניקה באופן אוטומטי כיסוי לאחריות מקצועית ו/או באה להחליף את דרישת הפוליסה לאחריות מקצועית, אף אם לא הורחג מפורשות מהכיסוי.

עא 10717/04 נווה גן א.ב. בניה פתוח והשקעות בע"מ נ' הפניקס הישראלי חברה לביטוח בע"מ

בפרשה זו התעוררה מחלוקת הנוגעת לשאלת תחולתה של פוליסה לביטוח עבודות קבלניות. במהלך הבנייה מתברר כי זו נעשת בסטייה של כשישה מטרים ואין מנוס מלהרוס את השלד ולבנותו מחדש. בית המשפט המחוזי פסק כי הפוליסה אינה חלה במקרה זה. שכן הפוליסה ביטחה "נזק או אובדן פיזיים תאונתיים ובלתי צפויים מראש". בית המשפט העליון בגלגול קודם סבר כי התוצאה הנ"ל נכונה, וכך נהג גם במקרה זה.

טיפפים מנצחים

לצורך קבלת כיסוי נכון למקרה דנן ובכלל, יש לדרוש מהקבלן, מהאדריכל, מהמפקח ומכל נותני השירותים קיום של פוליסה לאחריות מקצועית. כזו המעניקה כיסוי למקרים בהם מקור הנזק אינו פיזי, אלא הפר חובה מקצועית שגרם לנזק כספי הנובע מרשלנות, בין במעשה ובין במחדל, בטעות או בהשמטה של נותן השירותים. חברות הביטוח אינן נוטות להעניק כיסוי אחריות מקצועית לקבלן, אך יש לדרוש זאת מהן כפוליסה משלימה לפוליסת העבודות הקבלניות. אם אפשרי אף באותה חברת הביטוח, המעניקה כיסוי לפרויקט עצמו, שכן אז המחלוקת מול הקבלן מינורית יחסית, מאחר וההתלבטות של חברת הביטוח הופכת להיות האם לשלם מכיס ימין או מכיס שמאל של אותה מבטחת. רכישת הביטוח לאחריות מקצועית כפופה כמובן לניסוח נכון של הפוליסה ולרכישת ההרחבות הנכונות בפוליסה עבור בעל המקצוע הרלוונטי. כבר נתקלתי בפוליסה לאחריות מקצועית לקבלן שהחריגה במפורש עבודות בנייה. פוליסה לאחריות מקצועית לנותני השירותים, כמו גם לקבלן, הינה קרדינלית ובאה לסייע במקרה בו במהלך הפרויקט נתגלה נזק שאינו פיזי. לדוגמה, במקרה שבו הקבלן בנה בטעות את הבניין שישה מטרים צפונה או דרומה, או הקים את קו הביוב לבניין במקום לא נכון; שכן אז לא יהא כיסוי בפוליסה לעבודות קבלניות אלא בפוליסה לאחריות מקצועית.

מאמר זה אינו בא להחליף יעוץ משפטי ו/או ביטוחי.